Valoda, kas skan un top

Rasa Pakalniņa

Mg.paed., Mg.sc.edu.

RTU jomas eksperts, RTU LA mācībspēks, doktorants

Pirmsskolas izglītības metodiķis

Izglītības vērtēšanas eksperts

Jelgava | 2026

Ritms
Mūzika
Runa
Valoda
Ritmika
Logoritmika

Ritms

1.Vienmērīga (procesu, parādību) secība, atkārtošanās (laikā vai telpā).

2.joma: mūzika mūzikas elementu (piemēram, dažāda ilguma skaņu) noteikta secība; šādas secības sistēma, atkārtojums (skaņdarbā).

3.jomas: literatūrzinātne, valodniecība Noteiktu, savstarpēji līdzīgu valodas vienību sistēmiska, samērīga secība (tekstā).

Tezaurs.lv

Mūzika

Mākslas veids, kura izteiksmes līdzeklis ir skaņa.

No grieķu valodas mousikē (technē) ‘mūzu māksla’.

Tezaurs.lv

Runa

1.Kāda satura, temata (samērā plašs, parasti iepriekš sagatavots) izklāsts ar valodas skaniskajiem līdzekļiem; šāda izklāsta fiksējums rakstveidā.

2.Izteikums, ko kāds cilvēks veido ar valodas skaniskajiem līdzekļiem (konkrētos apstākļos, noteiktā sazināšanās nolūkā).

3.jomas: psiholoģija, valodniecība Specifiska cilvēku darbība, ko veic ar valodas skaniskajiem līdzekļiem un kas nodrošina sakarus starp cilvēkiem.

Tezaurs.lv

Ritmika

1.parasti formā: vienskaitlis Mācība par ritmu (parasti daiļdarbos, skaņdarbos).

2.joma: mūzika Ritma īpatnību kopums (piemēram, skaņdarbā).

3.jomas: literatūrzinātne, valodniecība Ritma īpatnību kopums (piemēram, valodā, tekstā, daiļdarbā).

4.parasti formā: vienskaitlis Fizisku vingrinājumu sistēma (parasti mūzikas pavadījumā) ritma izjūtas attīstīšanai un izkopšanai.

Tezaurs.lv

Valoda

1.Artikulētu zīmju sistēma — cilvēku sazināšanās un domāšanas līdzeklis.

1.1.Zīmju sistēma (parasti mākslīgi radīta, formāla), ko izmanto sazināšanās procesā, informātikā

1.2.Savstarpējo signālu kopums (skaņas, ķermeņa pozas, izturēšanās veidi u. tml.), kas radies kādai dzīvnieku sugai evolūcijas procesā.

2.Skaņu un leksiski gramatisko līdzekļu sistēma, kas kopīga, piemēram, nācijai, tautībai.

Tezaurs.lv

Skaņu izrunā un dzird

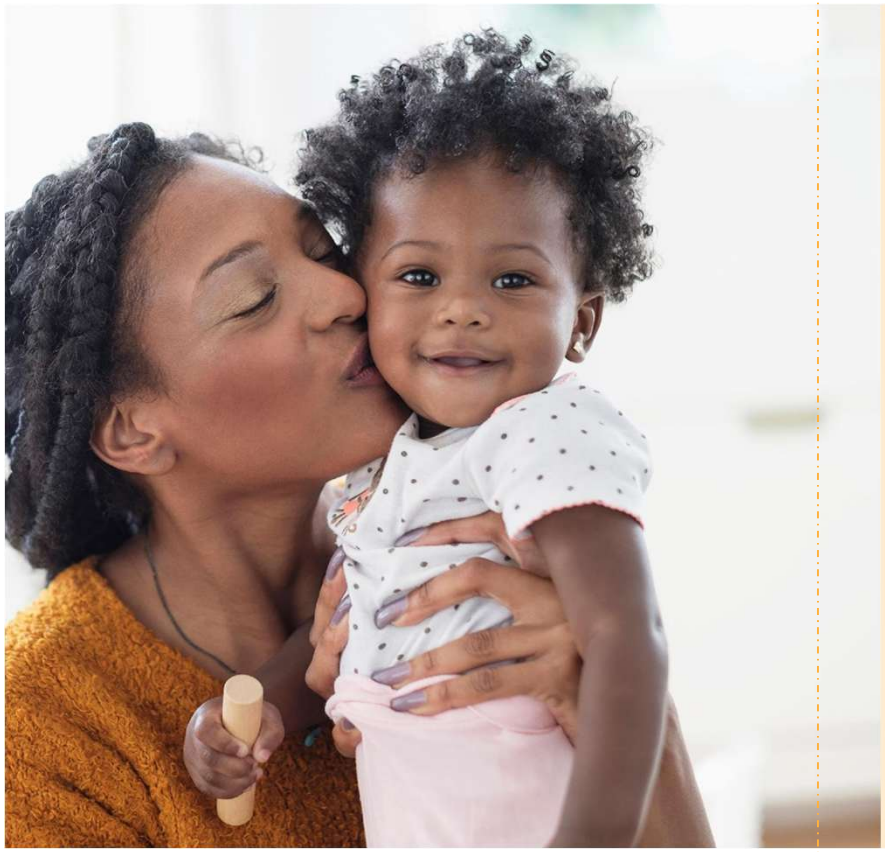
Burtu raksta

Zilbe – skaņu kopa

Lai runātu skaidri, izteiksmīgi, pareizi izrunājot skaņas, nepieciešams pazīt savus runas orgānus un veikli tos lietot (VISC, Atbalsta materiāls pedagogiem un bērnu vecākiem,2011).

https://registri.visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/metmat/valattveic_5_8.pdf

Dzirde

Redze

Runas aparāts

Atmiņa

Uztvere

Veselība

IESPĒJA

*Tīra valoda

Aktivitāte

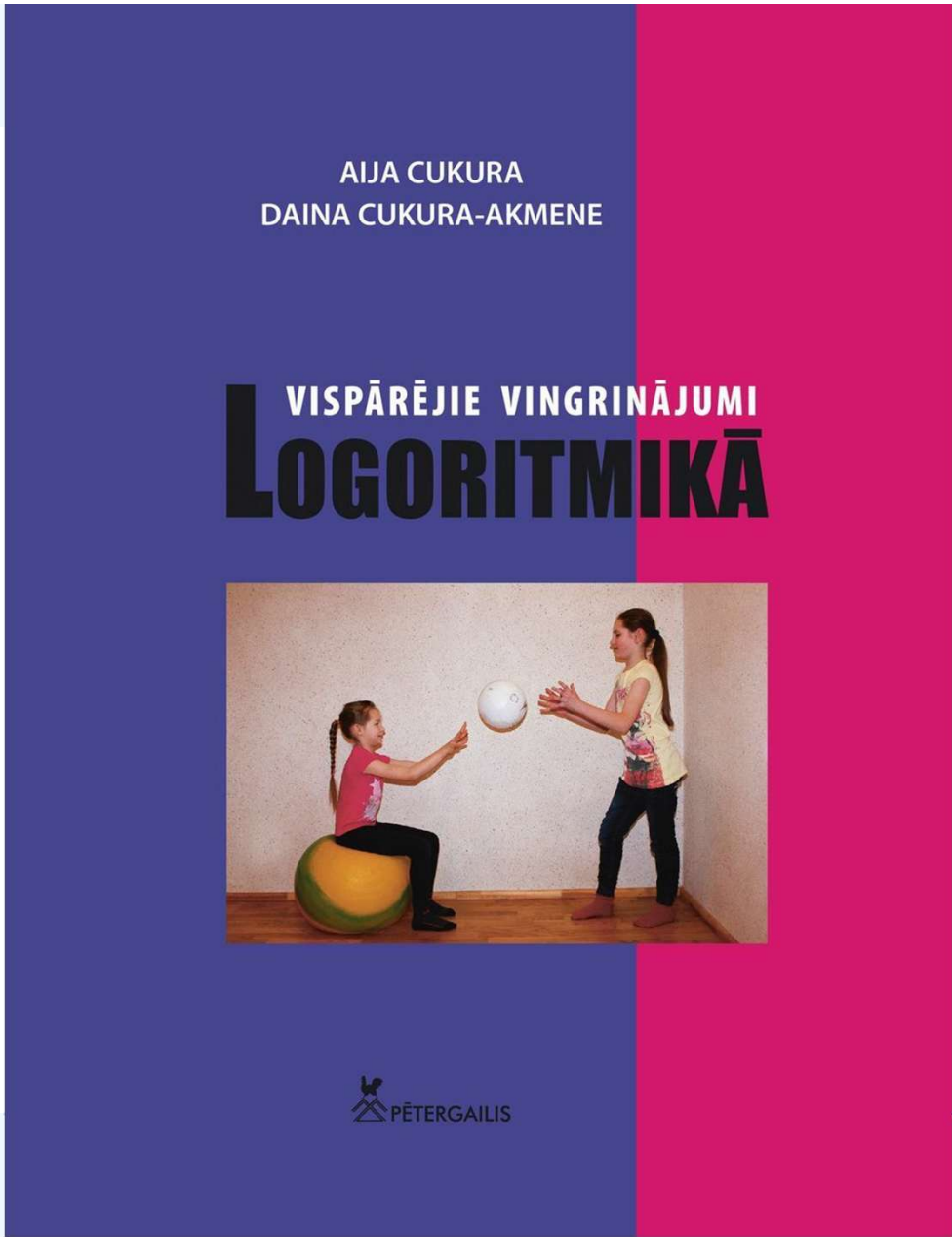
(Mellēna, Muktupāvels, Spīče, Irbe, 2004)

Soko soko
Baže baže
Soko soko
Vira vira

Soko baže
Soko vira
Soko baže
Vira

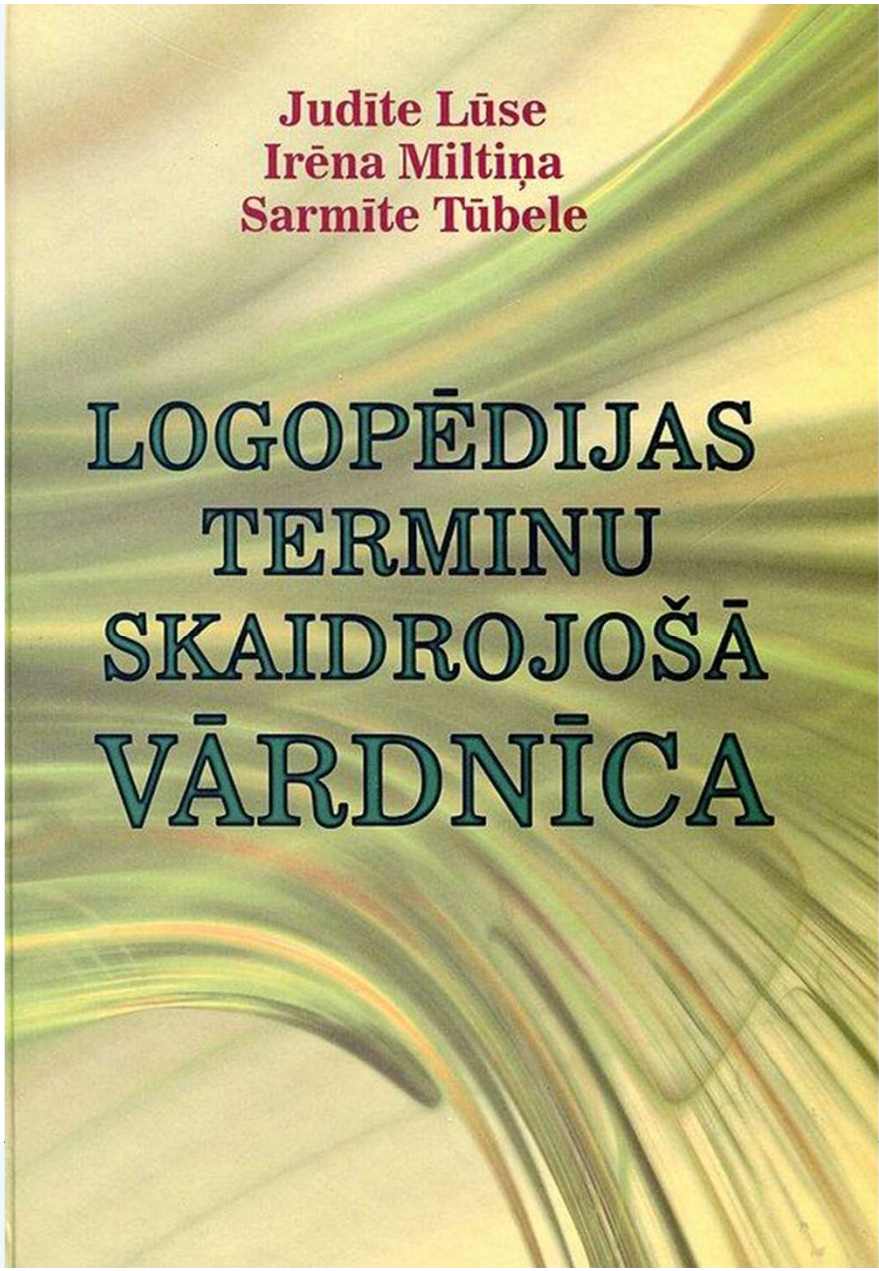
Kas ir logoritmika

Logoritmika ir mācību priekšmets, kurā tiek izmantota gan valoda, gan mūzika, kā arī dažādi fiziski vingrinājumi un ritms.

Kas ir logoritimika

Logoritmika – runas vingrinājumu sistēma, ko bieži veic mūzikas pavadījumā, valodas izjūtas, ritma, runas un kustību koordinācijas u.c. izkopšanai ; mērķtiecīgi saskaņojot dažādus logopēdiskos vingrinājumus ar mūziku , veidojas logoritmikas vingrinājumi, ko var izmantot visā koriģējoši attīstošās darbības laikā: delnu un pirkstu sīkās muskulatūras, artikulācijas orgānu vingrināšanai, elpošanas, runas (fonemātiskās) dzirdes koriģēšanai, vārdu dalīšanai zilbēs, dažādu teikumu veidošanai, dzirdes un redzes uzmanības un atmiņas pilnveidošanai utt.; bez tam logoritmikas nodarbības iekļauj vingrinājumus, kas regulē muskuļu tonusu, aktivizē uzmanību u.tml. (Lūse, Miltiņa, Tūbele , 2012, 178).

Logoritmikas nodarbības ietver:

- Artikulācijas aparāta vingrinājumus
- Skaņu artikulāciju
- Elpošanas vingrinājumus
- Sīkās motorikas uzdevumus
- Mīmikas muskulatūras treniņus
- Fonemātiskās dzirdes vingrinājumus
- Ritma, mūzikas, tempa atdarināšanu
- Burtu un skaņu uztveri un izpratni
- Īso, garo skaņu diferencēšanu
- Vārdu un teikumu veidošanu
- Teikuma veidošanu izteiksmīgai runai
- Līdzsvara vingrinājumi
- Dažādas rotaļas (Cukura, Cukura, 2016)

Mēles mežģis /B.Brice/

Riki, tiki, tak, tak.

P:Da-du-dā, da-du-dā, da-du-dā, dam!

Buru, buru, bum, bum.

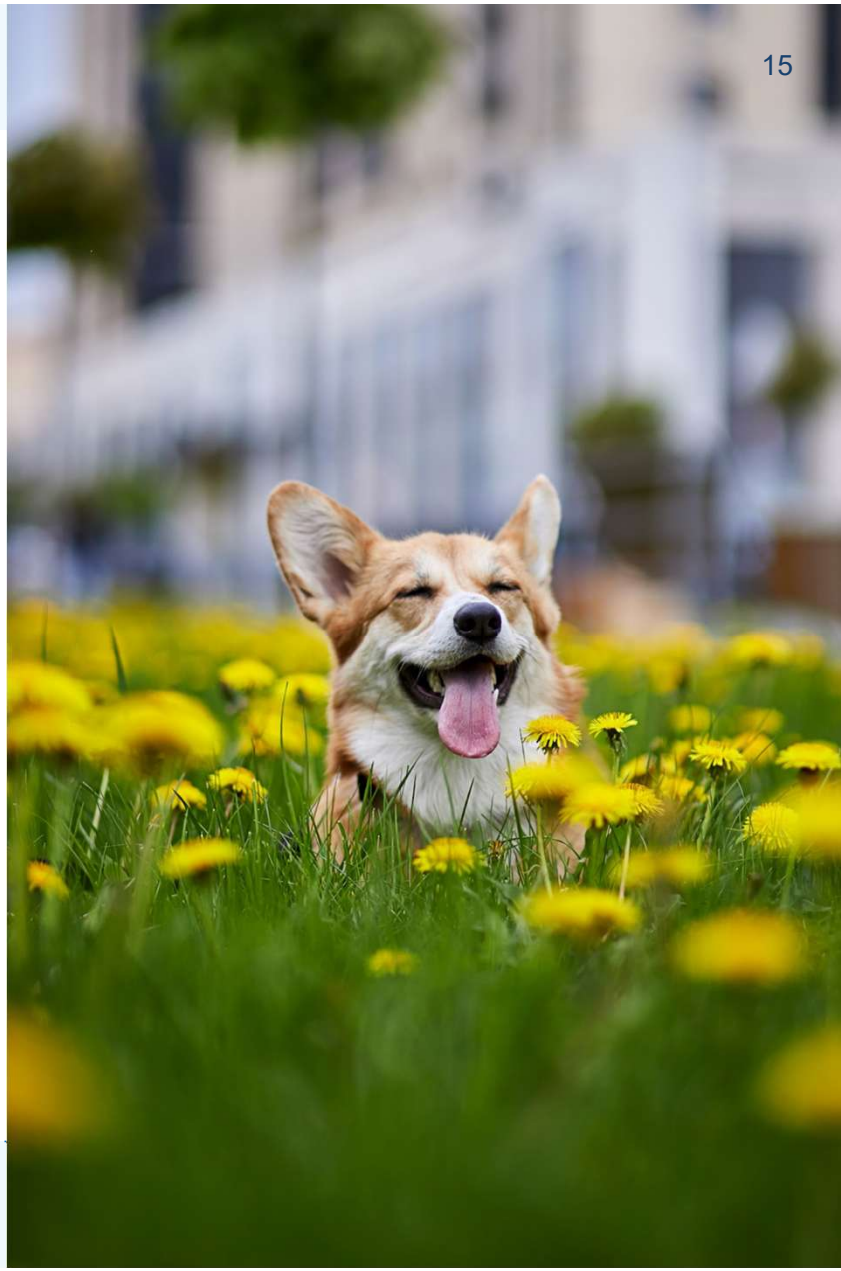
Viki, riki, šuk, šuk.

Zaka, raka, zum, zum.

Ņigu, ņegu, ņurr, ņurr.

Pumpurumpu, rum-pum.

U-ā, ū-ā, ī, ī.

Kad muzicēt?

Rīta rosme

Rīta aplis

Dinamiskā pauze

Pastaiga

Klusā stunda

Pēcpusdienas cēliens /B.Brice/

Dalot otas

Gaidot zupu

Ģērbjoties

Uzdevumi:

Pulsācija ar ķermeni

Nospēlē vārdu

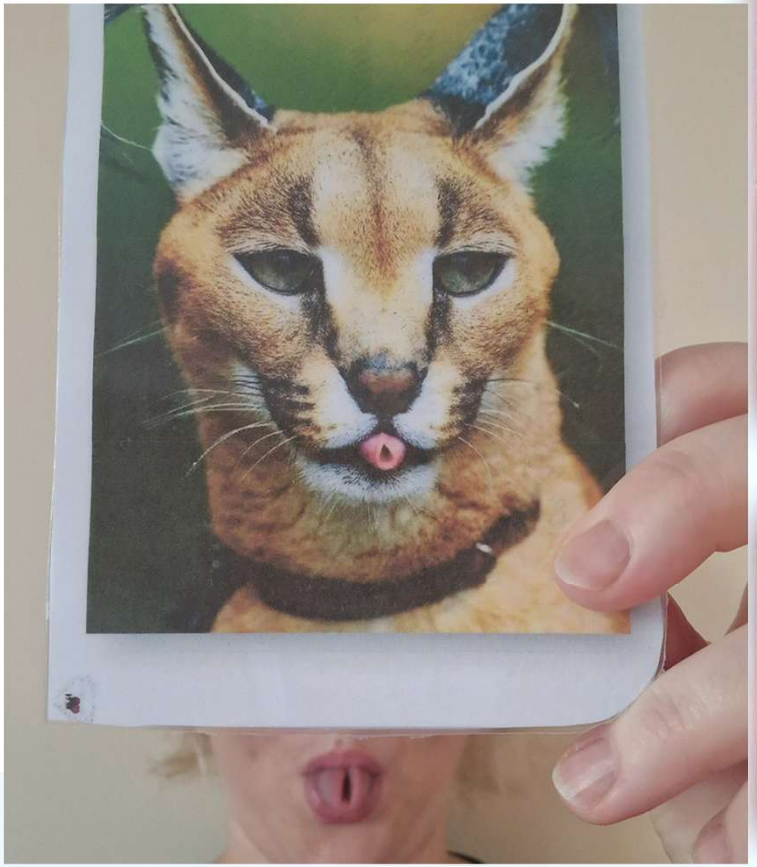
Mana mīļa dieniņa

Torte/salāti

Māžošanās

@Skani_Vari

Double spēles

Dažādas tēmas

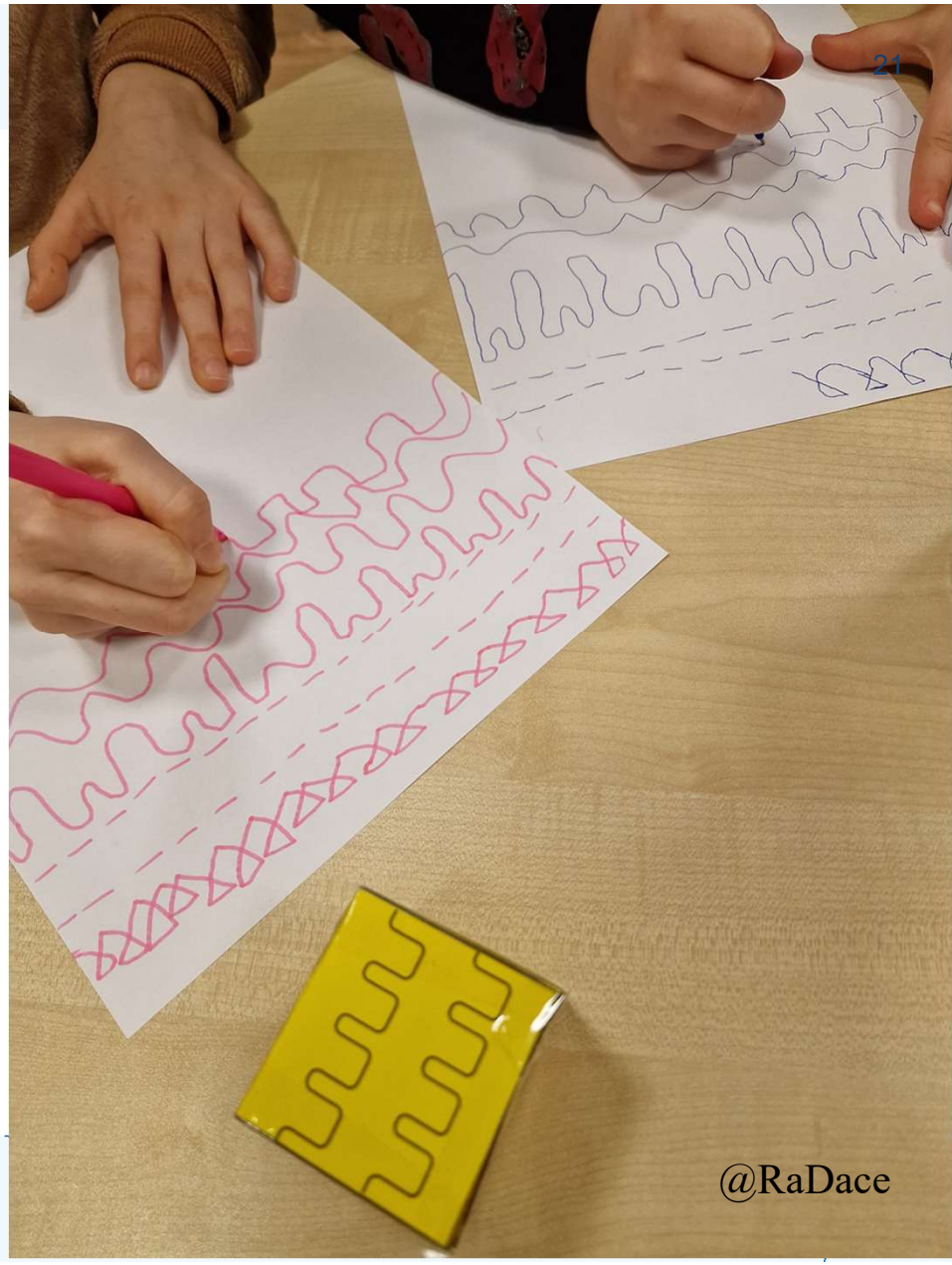
Izdomājiet savus noteikumus

Alfabēts ar kustībām

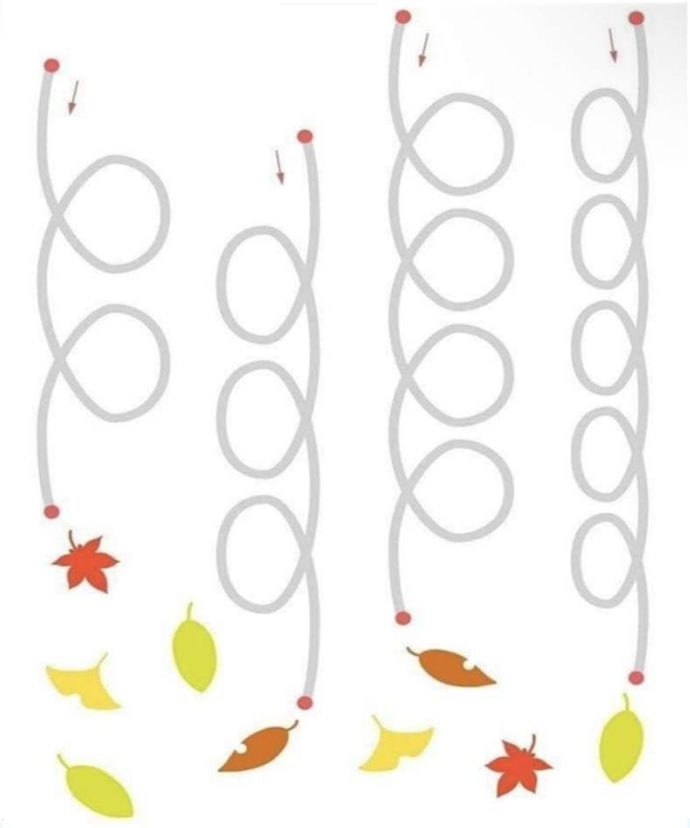
Metamais kauliņš

Elpošana

https://drive.google.com/drive/folders/1Nxz6_i112lZkVsb_WGK_lt8EDG_oQZpw?usp=drive_link

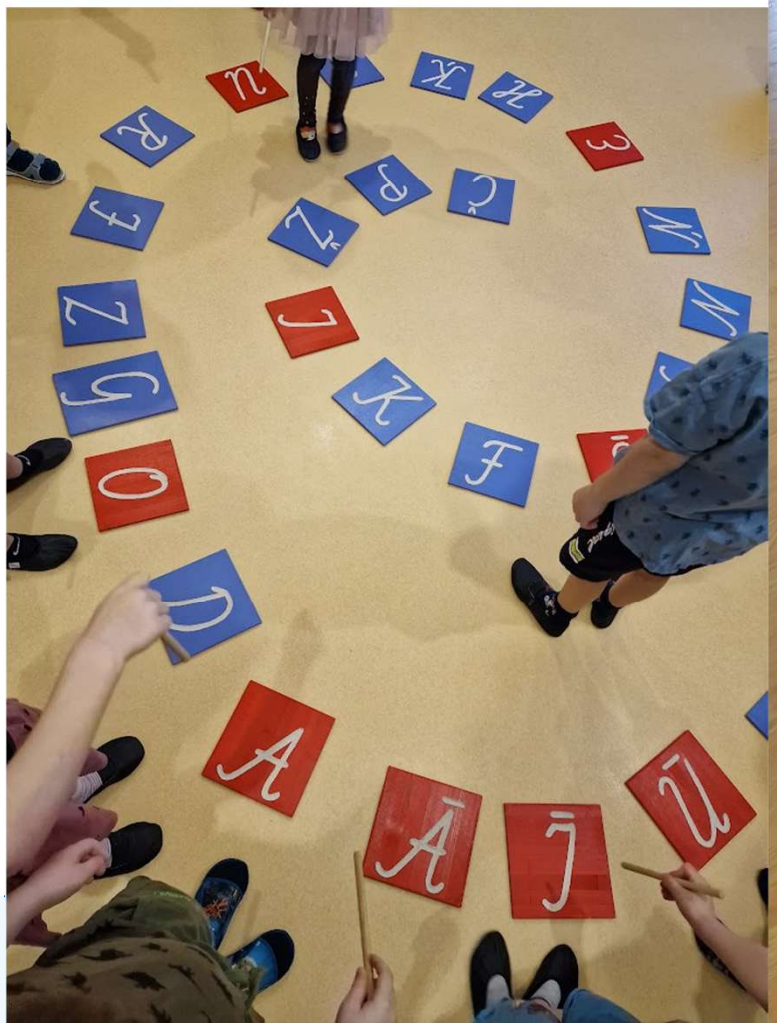

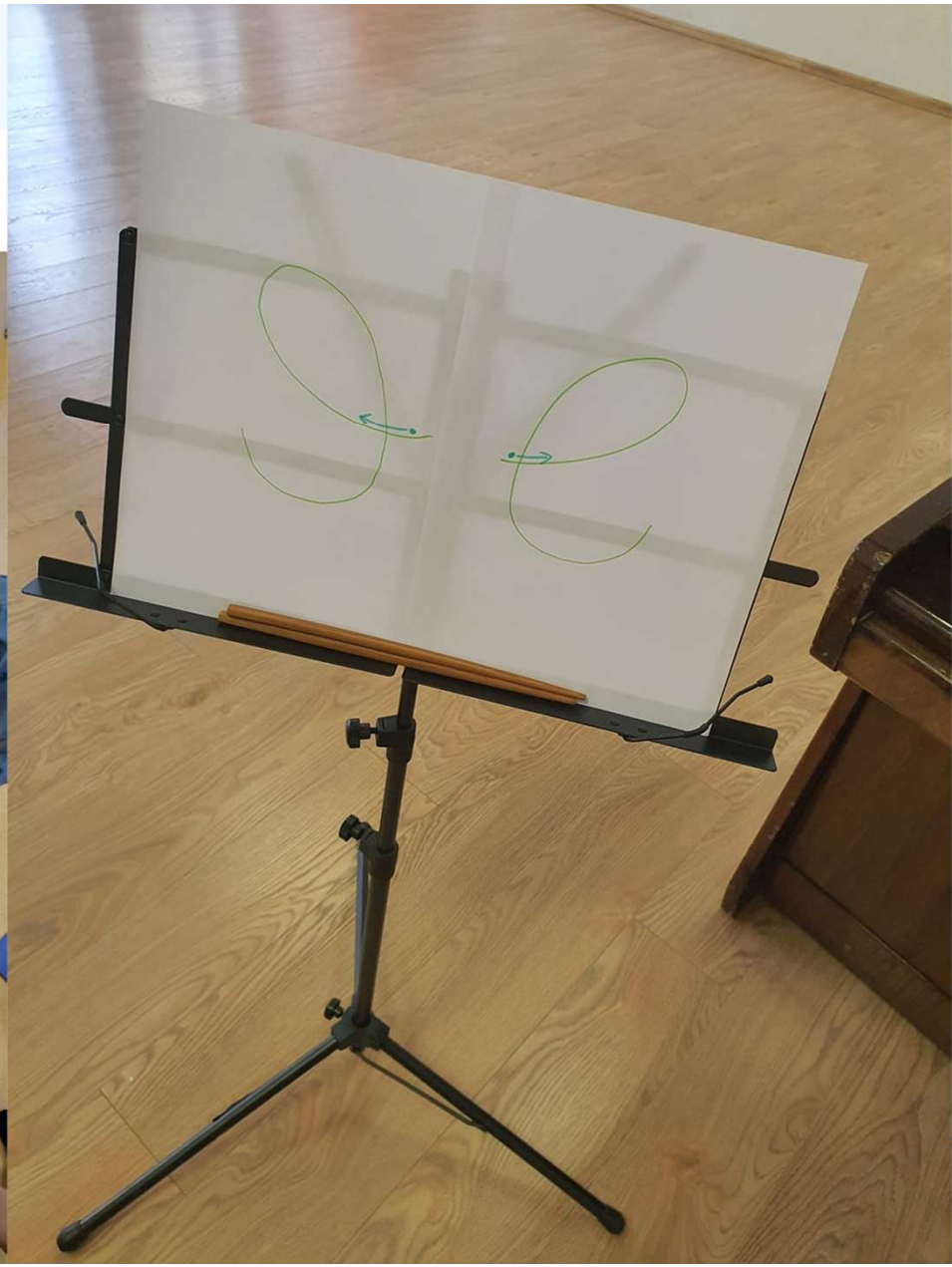

Akmens, šķēres, papīrīt`s

Diriģēšana

Story cubes

-Improvizācija veidojot stāstījumu.
-Katrs attēls var būt īpašības, darbības vai lietvārds.
-Asociācijas.
-Var veidot katrs savu stāstījumu.
-Stāstījumu veido kopīgi, liekot klāt katrs savu kauliņu , ar vārdu vai stāstu.
-Citā valodā

Uzdevumi

Sinhronā padošana uz grīdas/ no rokas rokā.
Dāvana - 1,2,3,4 eju, 5.6 dāvinu, 7.8 mainos.
Padot zvaniņu - lai skan/lai neskan
No kurienes skaņa? „Juri, Juri, neguli!”
Atbilde ar vienu skaņu
Vārdu skaņošana

Kustību rotaļas ar dziedāšanu

Maziņos putniņus
Ādamam bij` septiņ` dēli
Tūdaliņ, tagadiņ
Dārzā staigā ābolīt`s
Zaķis lec pa pļavu

Kociņu spēles

Žirafes šalle
Soļo, soļo kociņi
Kociņus mēs spēlējam
Bungas

B.Brice

Mazas dziesmiņas

Man ir šodien (iedziedāšanās)
Putniņš šis mazais (V.Veidele)
Kas pie durvīm pieklauvē? (G. Griģe)
Šorīt agri piecēlos (G.Griģe)
Kāpju kalnā (*folklora*)

Abas rokas

Alfabēta secībā,

tikai patskaņus,

tikai īsos/ garos patskaņus,

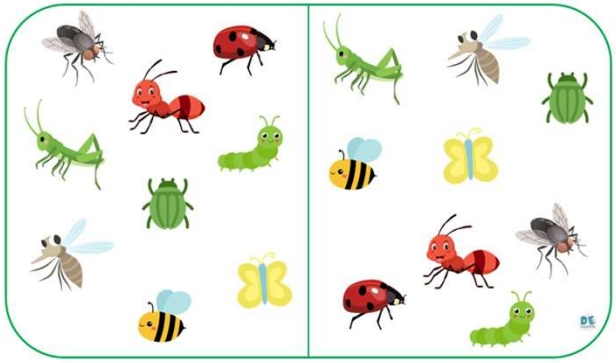
tikai balsīgos,

tikai melnos,

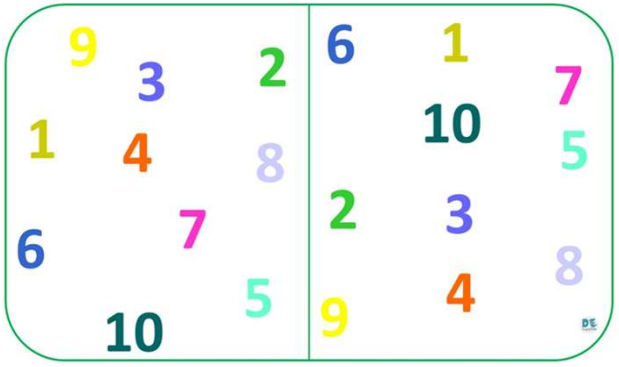
tikai kantainos,

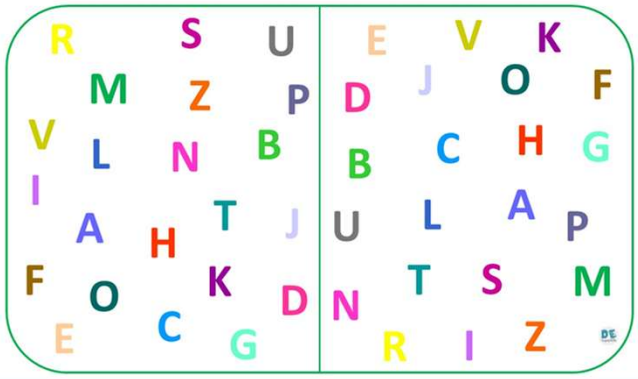
utt.

@Burtoties , @Delogopēds

Pirkstu spēles

Ritms
Atmiņa
Atskaņas
Jaunvārdi
Mīmika
Emocijas
Temps
Raksturi
Sīkā motorika
Dzeja
Autori

Roku zīmes

Smilšu lampas
+371 29283046
smilsulampas@gmail.com
www.smilsulampas.lv
LAI TEV MĪĻDER!

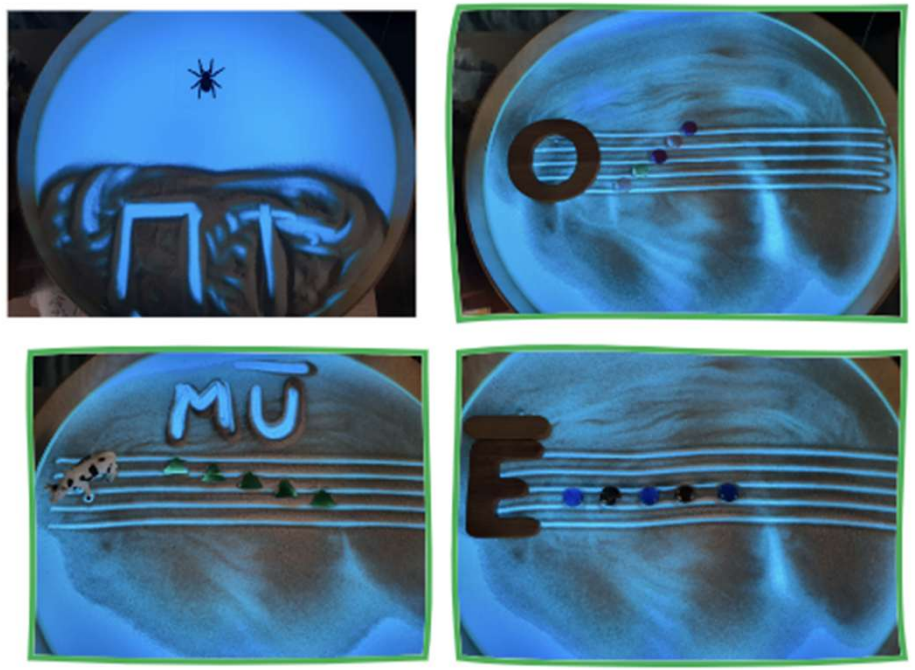

Smilšu /gaismas galdi

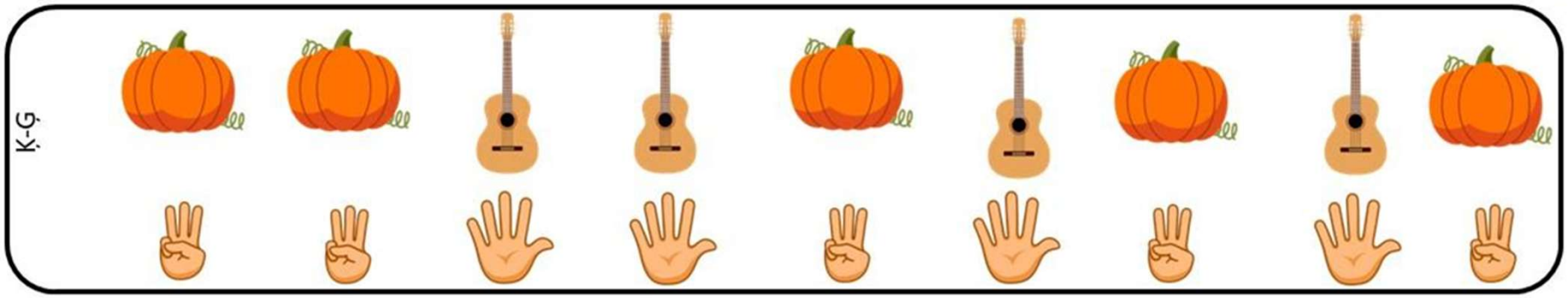

Smilšu/gaismas galds

Brīva vieta fantāzijai

Skaņu diferencēšana [Facebook]

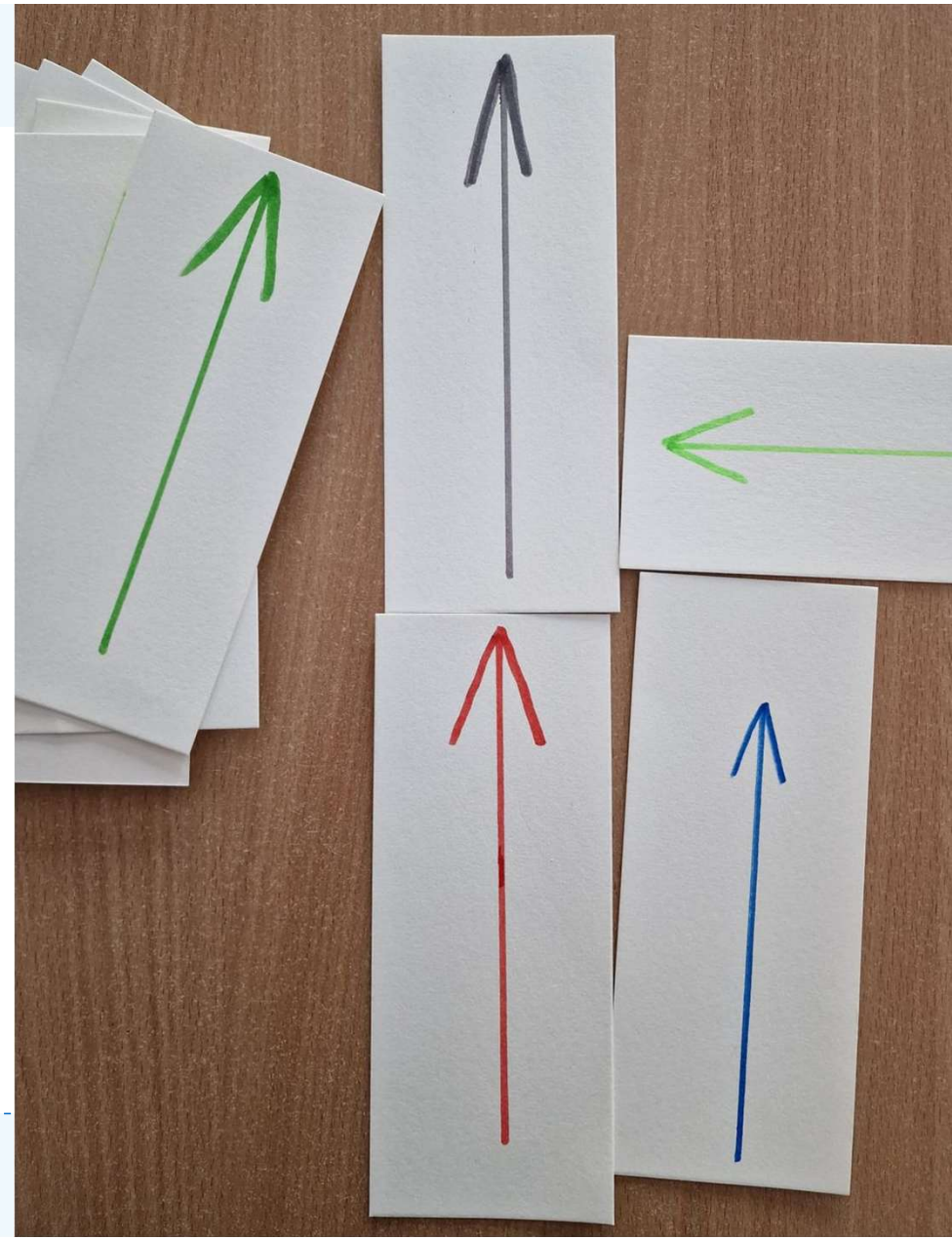

Bultas

Kustina mēli
Kustina īkšķus
Kustina pēdas
Kustina acis

Tagad modē ir ar dažādiem priekšmetiem

Vietnes

Musication
musication – YouTube

Mūzikogrammas:
The Music Teacher Toolbox – YouTube

Ritmogrammas:
Harry Potter - Percusión corporal

Zinātniskās publikācijas

https://eric.ed.gov/

https://scholar.google.com/

https://www.researchgate.net/

https://www.academia.edu/

ResearchGate

Pateicos, ka klausījāties!

Mg. paed., Mg. sc. edu. **Rasa Pakalniņa**
RTU Liepājas Akadēmijas mācībspēks un doktorante | Izglītības vērtēšanas eksperte
CMM valdes locekle, NIB valdes locekle
Kompetence un sadarbības virzieni:
Pirmsskolas izglītības metodika, didaktika un satura plānošana.
Izglītības kvalitātes un vērtēšana
Pedagogu profesionālā pilnveide

Saziņai un sadarbībai:
🌐 **Izglītības blogs FB un IG :** Change My Mind
📧 **E-pasts:** changemymind.eu@gmail.com
🔗 **LinkedIn:** linkedin.com/in/rasa-pakalnina
☎️ **Telefons:** 29788952

Afirmāciju audio skolotājiem un izglītības līderiem!
BEZ MAKSAS!
#1 Spēka vārdi | Listen to the Podcast on Spotify